

Szerkesztőségi iroda:

Rimaszombat, Rimasor 25. sz. a. — Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bérmertetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASÁRNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R-szombat, Losonezi-utca 24. sz. **Rábely Miklós** könyvnyomdájában. — Ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetési pénz-, hirdetmény-, nyilttér- és felszólamlások.

Hirdetési díj:

Egy négy hasábos petitsor térfogata 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás után 30 kr.

Nyilttér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadó-hivatala Rimaszombat Losonezi-utca 24. sz., nemkülönben minden hazai postahivatal. — Az előfizetéseket legezélszerűben postautalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csupán a kiadó-hivatal vesz fel.

Rimaszombat 1882 október 1.

Elhagyni az ősi lakot, melyben annyi jeles elődök bölcsője után a mienk is rengett; átadni azon termeket az idő tomboló viharainak, melyekben hóbóldogító eszméket vitatott meg a honért lángoló sereg; — bagjok számára engedni át a bástyákat, melyeken a dörgő ágyuk felett, mint a szabadság jelvénye, ott lengett századokon keresztül a tricólor; önkézüleg tépni ki a sirhalmokra ültetett virágokat, melyeket a kegyelet és hála könnyeivel öntöttünk az évek hosszú során; szétdulni a sirhalmokat, melyek alatt szent porok alusszák az igazak álmaikat; higgadt megfontolással üzni szét az ifjúkori ábrándok varázs fényét, melyek utunkat eddig megvilágították; lemondani az eszméről, melynek megvalósításaért küzdöttünk egész életünkben; szétörni az oltárt, melyen őseink áldoztak e hon Istenének; lerombolni a templom falait, melyek közt annyiszor felhangzott a győzelmi dicsőnek: — mind oly dolgok, melyek a szívet és lelket egész valójában megrázkódtatják. — Hanem azért a bérczek tetejét koronázó várakok üresen állanak; az elhagyott termekben a kósza szél bus danája hangzik; a bástyákon ásító csata kigyók helyén galagonya bokrot ingat a szél gerlelésekkel lombja között; a jeltelen sírok felett honszerelmeiről, dicsőségről, szabadságról zeng éneket a hajnali szellő; s a sirterteket keresztül-kasul szeldeli a robogó vonatok érzetja; az ifjúkori ábránd-kepeket szétzúzte a való, mit feltárt előttünk az élet; eszméink, melyekért küzdöttünk elhalványulnak a magasabb előtt; az oltárnak helyén, melyen egykor Hadur tiszteletére égett az áldozat, a szeretet Istenének temploma áll, — és e templomnak oltárkövéből kitudja, mit fognak építeni unokáink?

Pedig minden változásban veszteség van, de a veszteséget nyereség kíséri: a fájdalmat öröm, a halált élet váltja fel. — És e változásban, mely az örök tökélyesülés felé vezet, — a korszellem, az örökévalóságunk e mosolygó gyermeke nyilat-

koztatja ki hatalmát, mely rombolva teremt és teremtve rombol.

Hányszor vonult ez át kiterjesztett szárnyakon a világ felett, elsöpörve azt, mi fejlődésének tetőpontját már elérte, de alkotva új irány-eszméket biztatoul és vezérül? Hány kedves emléket, hány kedvenc eszmét, elvet, törvényt, hitzikkelyt s erkölcsi világnézetet sepegt el, átadva ezeknek emléket a történelem muzsájának, Clionak, ki lépteit folyton kíséri?

És ez átvonulás mindannyiszor vihart idézett elő az emberiség álló vizén, s ha olykor-olykor elsepegt is egy-két halászkunyhót, s ha néhány esolnakot, melyben a gazda szendergett, talán a tajtékoz hullámok alá merített is: de tovaragadta mindig a tespedés, a maradás gőzködét s a kicsapott hullám cseppekkel megöntözé a parti virágok szomjazó seregét,

Hányszor hallotta szárnyának csattogását a négy folyam és hármás bérc? — És ha átvonult rombolva, teremtve: hánynak vérezett kebele; mennyi könyesepp hult a ledölt romokra, miket a megszokottól való válásnak érzete csalt a szemekbe?

De a könyesepekből borostyán fakadt, mely a romokat elfedi, eltakarja; a kiomlott vérből új virágok támadtak, melyek illattárral üdvözlik az ébredésnek, a haladásnak — s hol az egyetértés angyala tanyát üt, — a közjólétnek is felkelő napját.

Kérdezzétek meg csak Cliont, majd fog ő nektek beszélni csodás, hihetetlennek látszó tündérregéket, melyekre visszatekinteni a képzelet már nem képes, de a melyeknek valóságosa felett az, — ki higgadtan és tárgyilagosan gondolkozni tud, nem kételkedhetik.

E korszellemnek hatása törülte el nálunk a sziklavarak roppant hatását, dönté halomra a kastrendszert; s míg egy pár ezimer fényét elhomályosította: millióknak adta meg a létjogot s millió szabad polgárt adott a hazának. — Akkor is vérezett a szív és sajgott a kebel, de gyógyirt adott a vett sebekre a közjólétnek rohamos előhaladása.

Megyénk bérczeit is ez érintette szárnyaival mintegy figyelmeztetve, hogy minden közigazgatási hatósági körnek állandó székhelylyel kell bírnia, melyben ügyes-bajos dolgaiban tanácsot, gyógyirt találjon a nagy közönség; ennek intését értették meg azok, kik a dualistikus álláspont megváltoztatása mellett emeltek fegyvert, de működésüket csak úgy koronázandja a kívánt siker, — s csak úgy válik a határozat megyénk közönségének érdekében áldásthözóvá, — ha nemesak a győztesek, hanem a legyőzöttek is a közügy zászlója köré csoportosulva sorakoznak s megyénk bérczei közt a békés egyetértést, melyet a székhely kérdése 10 év óta folyvást fenyegetett, az ügy végeleges megoldása után — még önmegtadással is — visszaállítani segitendek. Hiszen vigaszt merithetnek azon tudatból, hogy nem mellékérdék vezette a küzdőfeleket. S midőn a zászlók alá sorakoztak, melyekről egy felől a „kegyelet“ más felől a „haladás“ voltak jelszó gyanánt felírva: a közjólét lebegett mindkét párt szeme előtt s győztes és legyőzött vigaszt merithet azon tudatból hogy mindkettő a honszeretet s a közügy iránti érdekeltség fegyvereivel harezolta meg az elvek harezát, s a két párt vezérferfiain áll most már, hogy a kicsapott hullámok ne csak elsimuljanak, hanem rendes medrökbe térjenek vissza.

És ez mi rajtunk mulni nem fog s örömrünk, mely elveink diadalra jutásában áthatja keblünket, csak akkor leend teljes és zavartalan; a czélt, mit elértünk, akkor lesz áldozathozó a megye kiesinyére és nagyjára, ha azon testvéreinket, kik tiszta meggyőződésből az ellentáborban harezoltak: mi előbb hön dobogó keblünkre ölelhetjük. S ha az ösök fel tudták áldozni a közjó érdekében előjogaikat és kiváltságaikat: hisszük, sőt tudjuk, hogy azon áldozattól, melyet megyénk közönségétől a közjólét s egyetértés megkövetelnek, az utódok sem riadnak vissza.

T Á R C Z A.

A leánykérők.

Felserdült a leány, piroslik az arca;
Szívében megindult a szerelem harezja;
Művelt, bájos a lány, csak az baj, hogy árva,
Meddig fog epedni a leánykérőt várva?!

Igy árvaságában inkább elhervadna,
Mintsem a kérőnek maga „agít“ adna.
De van a leánynak hűséges gyámatyja,
Kiadva a jelszót: „a lányt férjhez adja.“

„Két kérőd van lányom, s kihez szántalak,
Mind a kettő esinos, sugár, tetszős alak;
En mind a kettőnek egyformán örülök,
De reád bízom, hogy te válassz közülök.“

A lány pedig nem más, mint egy szép „vármegye“,
Aki kész arra, hogy a pártát letegye;
És aki örökös elbrenletén, álman:
Gondviselő gyámja: geszti Tisza Kálmán.

A két legény, a ki a kezére vágyik:
Egyik Rimaszombat és Pelsőcz a másik.
Testvér a két ifju, de szerelmök lángja
Egymás ellen készíti a lányért tusára.

A gyámtól a leányt mind a kettő kérte,
„Nem egy könnyen adom, vivjatok meg érte,
S ki a viadalban a babért kivívja:
Azé legyen a lány, mint győzelem díjja.“

És a két leánykérő öltve komoly arcot,
Nem kézzel, szellemmel vinnak erős harezot;
Amazt heviti egy szebb jövő reménye,
Ennek szemében ég a dicső mult fénye.

Visszhangzik a harezban a gyülési terem,
Egyik ha tért enged, a másik ott terem.
S a győzelmi babért Rimaszombat nyerte,
A bájos menyasszonyt keblére ölelte.

— — — — —
S bekejobbot nyujtott a kibékülésre,
A vesztést meghíván a **megyegyűlésre.**

Hubay Miklós.

Őszi estén.

A vén akác lombjain átfutó szellő sárga levelekkel hinti be a tornász fehérre mosott köveit. A folyóka felfutó indái zörögve mozdulnak leheletére; nem hoz illatot szárnyain a virágos kert felől. Bánatosan dudol végig az oszlopközökön, s el-elkap egy rövid éltű szikrácskát az öreg Bérczy Eduárd öblös pipájából. A fonott kertü szék recesgeve adja tudtúl a termes hazi gazda minden mozdulatát. A szomszédos pad kigyó alakra hajlított ftámláját igombölyü kar fonja át, csillogó szemek mosolyognak a már-már sötétséggé sűrűdő homályból. — Szép ajkak susogása vegyül a papa mély hangú beszédjébe; erőteljes férfiszózat esendül meg a leányka oldalán.

A kelő hold végtelen komoly arezzal pillant le olykor a kerítés égbe nyuló platanjai közül a beszélgetőkre. Szelid tekintetű hölgy lép ki az üveges ajtó mögül, egy kipirult pajkos gyermek fürtös fejcséskéjén nyugtatja kezét, leirhatatlan gyöngédséggel csókolja meg duzzadó ajkait. — A kis Pistike az angyalok mosolyával felel az édes anya dédelgetéseire, majd elfutva karjai közül, a papa ölébe szökik.

Lopva kandikál be a levelek közt a telhőktől menekülő holdsugár, s esendesen, alig észrevehetőleg fényhálót sző a kicsiny társaság körül. Mint a ködkép a homályból, kedves leányarez tűnik elő lassan a hold halvány világánál a hosszú pad szögletén. Sötét, barna szemeket ivelnek körül a hosszú pillák, szép hegyes orrocska emelkedik ki a piezi száj fölé, melynek szögleteiben a boldogság mosolya rejtőzik, kerekded vállakra hull a két szabadon lecsüggő tömött hajfonat. Ijedten huzza vissza fehér kaesóit a mellette ülő ifju kezéből, a mint az indiserét égi mécs egy toladókö sugárral rebentti el a már ugyis megszeldült felhomályt lovagjáról, s a karszu oszlop árnyéka tovább szökik a tornász másik oldalán.

A papa is ép e pillanatban ontotta ki a fenéken sisztergő tüzes pipája mélyéből, s a haldokló muskotály vörös valága körül glóriázta a menekülő pajkos kezecskéket. — A szigorú tekintet szerencsére a csak most sárguló tajtékkéményen nyugodott, a mama figyelmét meg Pistike vontta el a szerelmeseiktől, ki elhagyva a papa ölet saját keces mozdulatain gyönyörködött szülőjével, a mint azokat a házfal hiven visszadta a hold szives jó akaratából. — A

visszavonulás ily uton-módon teljesen fedezve lett. — Csupán a megszabadult ujjak egy a porkólabának szóló fenyegető mozdulata találkozott az Edus bácsi szürke szemével, de Ernő öcsémuram nem azért viselte a Szemes nevet, hogy a dohánypusztító Molochra szórt dicséreteivel más irányba ne terelje az öreg ur érdeklődését.

„Bizony gyönyörű szerszám azaz Edus bácsi pipája.“
„Hja kedves öcsém, van annak a ki meg nem issza.“
— Pedig már régen nem próbáltam a mesterségét; körülbelül 15 év óta mindig csak a régiékből dohányoztam. — Csupán egygyel tettem meg igazi örömmel. Nagy öblü, görbe nyuku, faragásokkal diszített pipa volt. De talán ismeri is öcsémuram? ott áll a pipatartó bal szögletében, az óratól számítva harmadik, a puskaimtól a negyedik lyukban. No ugye hogy ismeri?“

— Igenis Edus bácsi.
— Egy muszka ezredestől kaptam ajándékba a segesvári esata után. Egész története van annak.

Ernő előre hajlott a padon, hogy jobban hallja a kilátásba helyezett elbeszélést, s az egyensúly fentartása czéljából jobb karját a pad támlájára fektet. Balra tőle az oszlop akadályozta meg az áthatlanság örök törvénye szerint a terjeszkedést, nem volt tehát más mód, mint hogy az occupatio ellenkező irányban történjék. Egészen esetleges dolog hogy Irmácska épen azon oldalon ült. Kezecskéje szintén a támlán nyugodott. Ernő — ugyancsak véletlenül — verni kezdé ujjával a fán a egyesvári rohamra hívót, s egyszerre a két kéz találkozott. Merő véletlen, kétség sem fér hozzá. A dobolás elhallgatott, az ellenségek lecsendesedtek, a delejesség hasonlóan örök törvénye, a plus és minus vette át uralmát. Áldott phisika!

Urambátyám újból teletömte a bálványt illatos áldozatával, s a gyujtó lángjában nagyokat lobbantak serezező kozczkái. Sűrű füstfelleg ömlött ki ajkain, a muszka tisztelt, meg a nagy háboruval bajlódó Pisti szinte várta utána a durranást. Vastag ujjai belemélyedtek borzas bajusza rengetegébe s egyet rántva a férfiekességen jobbra ugy miként a bal oldalon, beszédhez kezdett.

„Régen volt az kedves uramöcsém. Hej! más idők jártak akkor. Sírnek is, meg örülök is, ha rá gondolok. Hős volt az időben, ki csak felbirta emelni a kardot; hazafi, igaz hazafi még a declinációkkal bajlódó gyermek is. Nem ugy

A megyei székhely kérdése a szeptember 27-iki pelsüezi közgyűlésen.

Fáy Gusztáv főispán a nagyszámú egybegyűlt bizottsági tagokat üdvözölve, a gyűlést megnyitja.

Az alispáni jelentést a közgyűlés tudomásul véve, átment legfontosabb tárgyára: a megyei székhely kérdésére.

Ujházy főjegyző olvassa a miniszter elnöknek folyó évi május hó 11-én kelt leiratát, a mely — figyelembe véve a gr. Andrássy Manó és elvtársai által a márczius 28-iki gyűlés határozata ellen beadott felfolyamodvány amaz előterjesztését, hogy a rimaszombati megyeház-épület a gyűléseknek alkalmas helyül nem szolgálhat, — felhívja a megyei közönséget, nyilatkozzék, hogy az esetre, ha Rimaszombatot tetetnek a megyegyűlések székhelyévé, az ottani megyeházon milyen átalakítások lennének szükségesek s miképen fedeztetnének az átalakítási költségek?

A megye alispánjának e leiratra válaszoló fölterjesztése kimondja, hogy gr. Andrássy s érdektársainak amaz állítása, hogy a rimaszombati megyeház a gyűlések tartására nem alkalmas, semmi alappal nem bír. A rimaszombati megyeház gyűléstermének padlója 200. a pelsüezie 153 négyszög meter, amannak köbtartalma 1100 ezé csak 526 köbm; a rimaszombati minden kellékekkel ellátott tanácskozó hely, a legkisebb igazítás nélkül használható, hogy az összes bizottsági tagokat kényelmesen befogadhatja. A mi a megyeháznál szükséges átalakításokat illeti, azok a levéltári helyiségek megnagyobbítása, a tetőzet javítása s az épület kicsinosításából állanak, a mely munkálatokra a költségek 2400 frttal vannak előirányozva. De e költség akkor is szükséges, ha Rimaszombatra teljesen át nem helyeztetik is a székhely, mert az épület javítása akkor sem mellőzhető. A rimaszombati megyeház oly nagy, hogy az egész közigazgatás kényelemmel elhelyezhető benne; csak akkor kellene még új szobákról gondoskodni, ha a gyűlések idején a szolgabírák is a megyeházánál lennének elhelyezendők. Erre nézve pedig Rimaszombatot városra olyan ajánlatot tett, melynek folytán a szükséges költség a megye megterhelhetése nélkül fedezhető. Míg a pelsüezi megyeház épületeinek fenntartására évek óta semmi gond sem fordítván, oly romlottak, hogy igazításuk sok ezer forintba kerülne.

A miniszterelnöknek e jelentésre július hó folytán adott válasza az alispán jelentéséből eléggé megvilágosítva látja ugyan a fenforgó kérdést, de minthogy sok évi gyakorlat megváltoztatásáról van szó s a felfolyamodást a bizottsági tagoknak csaknem a fele írta alá: helyesebbnek tartja, hogy az előbbi leirat kérdésére közvetlen a megye közönsége nyilatkozzék, s azért felhívja az alispánt, hogy a miniszteri rendeletet megfontolás, nyilatkozás s jelentéstétel végett a legközelebbi közgyűlés elé terjessze.

Az állandó választmány többsége az alispáni jelentést elfogadja ugyan, mindamellett a megyei székhely kérdésében a márcz. 28-iki közgyűlés elé terjesztett határozati javaslatát, az abban elősorolt indokokon kívül különösen a közbéke és nyugalom érdekében elfogadásra ajánlja. (Helyeslés)

Hanvay Zoltán. A jelen kérdésnél kedvező alkalom kínálkozik hosszakadémiai diskussziókra; de nem élek ez alkalommal, szorosán a tárgynál akarok maradni. (Halljuk.)

A t. állandó választmány véleményét el nem fogadom. Csak indokolni akarom, hogy miért nem. Azt hiszem, hogy az állandó választmány oda akarja a dolgot visszavinni, a hol kezdődött. A dolog érdemében a megye közönsége határozott s határozata most felsőbb elintézés előtt áll.

Két dologra kívánok szorítkozni: először, mik történtek a múlt közgyűlés óta? — másodszor mik most a teendők?

Az elsőre vonatkozólag tudjuk, hogy a megyének igazán tekintélyes része felfolyamodást adott be az általa is törvényesnek ismert uton hozott határozat ellen. A felfolyamodás argumentumaira nem terjeszkedem ki, a miniszter maga is mellőzött benne egyet, a csekély többséget. A többség többség, még ha egy szavazatkülönbség teszi is azzá s csak akkor lehetne ignorálni, ha minden értelmi s erkölcsi súly hiányozna belőle. De a múlt közgyűlés többségét annyival kevésbé lehet oly nagyon deprekálnak

mint manapság . . . de ne bántsuk ezt — s az öreg ur a lelkesedés könyvesepjét morzsolta szét ritkuló pilláival szemének szögletében.

Meleg idők jártak, a nap csak hogy le nem perzselte rólunk az atillát. Nyár derekán voltunk. Az öreg kiadta a parancsot. — Bémet értsétek. — Fehéregyház elé lettünk állítva, miután Lüdér az udvarhelyszéki és vásárhelyi országot vezetve ellenünk seregét. Gyönyörűen rendezte el a vitéz lengyel csapatainkat. Jobbra állottak . . . eh! de így nem fogjátok megérteni — s ifju erővel szökött fel az egykori honvéd helyéből. A rugóra járó flintát kivette kis fla kezéből, csövélvel írta le a téglákra a magyar sereg állását.

Ez a barnább koczka itt a Vilmos-huszárok egyik esapata, ez a por — az nap tarták ki a hangyák a téglaközéből — a „Sáros-halom,“ ezen tul vannak elrejtve a székely önkényesek, jobbra tőlük áll az én századom . . .

És így tovább. A kapitány ur stratégiai képei nem kevésbé vették igénybe a hallgatók figyelmét. Pista reszketve gondolt ama szerencsétlenségre, mely bekövetkezhetik, ha papája el nem távozik a „Sáros-halomtól,“ melyen a tüzérék égő kanócezzal állottak a megtöltött ágyuk mellett. Meg is koczkáztatta a figyelmeztetést, de épen midőn meghuzta az apus hesszu kabátját, azon pillanaton suttette ez el legelső ízben Gábor Áron uram híres mozarát. Bumm! A kis vitéz hátra tándorodott s a reá hulló falevél érintésére, melyet a szellő röpített feléje, rémülten kapott göndör hajához.

— Jaj! pápa itt van a golyó, engem löttél meg. A felharsanó kacagás kissé megzavarta az ünnepi hangulatot, de Berezny továbbra is megtartotta komolyságát. Vége felé járt már mondókája.

— A csatának szomorú eredménye lett. — Egedni kényszerültünk a tulerőnek. Az egész sereg Héjasfalva felé menekült. A lovatam a futás közben kilőtték alólam, gyalog kellett folytatnom a szegyenletes utat. Egy idő mellett faldalmas nyögés ütötte meg fületem; a hangfelé tartottam. Hosszu árok zárta el előttem a csapást, mely végig kigyózott a fák között, s a fenéken, félig az szembe, merülten egy orosz ezredtest pillantottak fel az iszapra. Keserves helyzete elfeledteté velem, hogy ellenségek vagyunk, leboesátkoztam a part lejtőjén. (Vége köv.)

kimutatni, mert ha csekély volt is, de kompakt volt. A minoritás két felé oszlott: egyik fele Pelsücz, a másik más felé törekedett. (Felkiáltások: Nem áll! Helyeslés. Nagy zaj.) A miniszter azonban kénytelen volt a felfolyamodásnak arra az állítására reflektálni, hogy Rimaszombatra át nem tehető a gyűlések, mert arra alkalmas helyisége nincsen. A miniszter helyesen kéri a felvilágosítást. Azt hiszem, hogy az alispán ur felterjesztése teljesen korrekt, — de a miniszternek is helyeslem a felszólítását, hogy miután a megye nagy kérdéséről van szó, a megye is terjessze föl a maga véleményét.

A másik kérdés: mi a teendő? A teendőkre nézve elvileg eltér az állandó választmány véleménye az én és elvtársaim nézetétől, oda akarja visszavinni a dolgot, a hol kezdünk. (Közbekiáltások: A hol elrontottuk) nem bánom, ha önöknek úgy tetszik, a hol elrontottuk. A megye közönsége a székhely kérdésében már egyszer nyilatkozott s ennek folytán oly bevégzett ténnyel állunk szemközt, a melyhez hozzászólni és a dolgot discussio tárgyává tenni nem lehet azért, mert szomorú dolog volna, hogy ha minden ok nélkül és a törvényes formák megsértésével egyik közgyűlés a másik határozatát felfogatná addig, míg az a felsőbb forumon elintézve nincsen.

Szép dolgokat olvastam a „Rozsnyói Híradó“ utolsó számában, a hol fel akartak világosítani, hogy mi nem vagyunk a helyes uton a székhely kérdésének márcz. 28-diki elintézésével, de még visszatérhetünk oda a hozott határozat ellenére is, és a határozatok megváltoztatására praecedensek hoztak föl. Csak hogy elhibázták a dolgot, mert a felhozott példák ellenök szólnak. Például fel van hozva, hogy 1870-ben a közgyűlés határozata kimondta: a gyűlések Pelsüczön lesznek. — 4 hónap mulva pedig azt határozta: igen, de az adminisztracionális székhely Rimaszombatra legyen. Ezt tehetta, mert az első határozata már teljesen elintéztett ügy volt s ennek szükségkivánta megváltoztatásáról volt szó.

Felhozta a „Rozsnyói Híradó,“ hogy még a legfelsőbb itélőszék ítélete ellen is lehet törvényes kerestet elindítani. Igen, de csak ha már meghozta az ítéletet. Itt a dolog úgy áll, hogy a miniszter még maga sem szolt, csak kéri a felvilágosítást. Miután a miniszter sem fel nem oldta, sem helyben nem hagyta, de megakasztotta a múlt közgyűlés határozatát; miután tehát ez felsőbb elhatározás alatt áll, nincs más teendő, mint megtenni a mit a miniszter kíván és az alispán jelentését elfogadva fölterjeszteni. Ha az fölterjesztetik, a miniszter érdemileg határoz a dologban. Én a közigazgatás érdekében szomorúnak látván, hogy ha a miniszter talánva valami okot, a minek alapján a múlt közgyűlés határozatát felbontaná. Bármi lesz is azonban a felsőbb forum határozata, társaimmal én megnyugszom benne és keblünkben semmiféle keserűség föl nem marad. Épp azon egyet kérem az ellenpárttól, méltóztassék a törvényes formákat megtartani és tovább nem menni, mint szabad; a miniszternek felterjeszteni a felvilágosításokat és azután törvényes uton odahatni, hogy — a mint meggyőződésük óhajtja — a miniszter feloldja vagy fel ne oldja a határozatot. Én ezt várom ama párttól, mely a multkor zászlajára a kegyelet szavát tűzte. Szerintem a kegyelet abban nyilvánul, hogy az ösök példáját hiven követve, még a formában sem térünk el a törvénytől. Itt az lesz a törvényes eljárás, hogy teljesítve, a mit a miniszter kívánt tőlünk, megadjuk a felvilágosításokat és várjuk az ő felsőbb elhatározását. Míg várjuk, egyik másik fél is beleenyugszik a következőkbe s azután mindnyájan megnyugvással fogadjuk a miniszteri elintéztést. Magam és elvtársaim nevében van szerencsem benyujtani a következő határozati javaslatot:

Az alispán által felterjesztett felvilágosítások a valódi tényállásnak mindenképen megfelelők lévén, azokat a megye magáévé teszi, és a leirat meghagyásához képest a kir. belügyminiszteriumhoz felterjesztetni határozza.

S miután a megyei székhely kérdése érdemében annak a f. é. márcziusi közgyűlésen napirenden volt tárgyalásakor a megye közönsége már szabályszerűleg határozott: ez uttal a megyei közgyűlés, ezen, a nélkül is felfolyamodás alatt álló ügyben újabb nyilatkozattételnek helyét nem látja s a már meghozott határozatokhoz ragaszkodik. — Pelsücz, 1882. szept. 27. (Aláírva 20 tag.) (A felolvasást szünni nem akaró éljenzés követte.)

Elnök. Előttünk van két indítvány: az állandó választmány véleménye és az állandó választmányban kisebbségben maradt párt nézete. Méltóztassanak feleltök nyilatkozni.

Szentiványi Miklós. En is azon a nyomon és méltán azon, akarok menni, melyen az előttem szóló t. Hanvay Zoltán ur ment, hogy csak röviden adom elő csekély nézetemet annál inkább, minthogy nem is bírok azon ügyességgel, meg korom sem olyan, hogy hosszabb beszéd tartására képes volnék. Méltóztassanak még is megengedni, a mennyiben a kérdés igen fontos, ha némiképen egy kis visszatekintést teszsek arra nézve, hogy állt e kérdés a mult időkben és hogy áll most.

A mult időkben — én ny tudom, hogy — mióta Kishont Gömörvármegyéhez volt csatolva, a székhely kérdésében soha semmiféle szavazások nem történtek. Az anyamegye a hozzá csatolt leány megyét valóságos testvéri szeretettel fogadta, minden polgári jogot vele megosztott s a béke nyugalom fenállott mindkét rész közt számos éveken keresztül. Ebben soha sem volt szavazás, mindig egyetértés uralkodott, hanem határozott benne, az igaz, a hatalom is. Határozott benne s mindjárt a forradalom után általtette a székhelyet Rimaszombatra. Ez ellen szólni nem lehetett, ebben csakugyan meg kellett nyugodni. Egyetlenegyszer történt az tudommal, mert majdnem félszázada lesz, hogy e megye ülésein csaknem kivétel nélkül megjelene (Élénk éljenzés) — egyetlen egyszer 1835-ben történt, hogy a székhely kérdése a megye közgyűlésén is szóba jött. Akkor Gömörvármegyének serki, ratkói, felső járása úgy felzudult, hogy az akkori ülésen a változtatási kísérletet teljesen megdöntötte és az előbbi szokást helyreállította.

Hogy állunk most? Én megvallom — már nyilatkoztam tagnap is, tegnapelőtt is, mert e tárgyról voltak már itt eszmecserek. — nem tudom ki hozta szönyegre most a székhelyherdészt, de akárki hozta, e megye közönségének jószólalatot nem tett. (Zajos helyeslés.) En megint azt mondom, hogy korom, de tán vérmérsékletemnél fogva is mindig a kiegyenlítésnek voltam a pártfogója és — a mennyiben tehetségem engedte, — a békét igyekeztem előmozdítani. Hogy állunk most? Két egymással majdnem mereven küzdő párt létezik. En mint a kiegyenlítés embere méltán mondhatom: Kinek kell a jobbot nyujtania, annak-e, a kitől a jognak azt a kis foszlányát is elakarják venni, a

melylyel még bír, vagy annak, a ki e csekélyen kívül már mindent bír, hanem még ettől is megkivánja az anyamegyét — nem akarom mondani, Logy fosztani, — (zajos felkiáltások) de megfosztani!

Azt hallom, hogy a miniszter vetette föl a kérdést. Nem tudom, a felső körök működésébe beavatva nem vagyok; de ha általa történt is, a miniszter átlátta, hogy oly kérdést vetett föl, mely a megelégedetlenséget idézte elő s most ő maga ad arra módot és alkalmat, hogy a megelégedés megint helyre álltassék. E tekintetben üdvözlöm a miniszter eljárását, mert neki a polgárok nyugalman működni mindenképen szent kötelessége. (Élénk helyeslés.)

Itt elő van adva az állandó választmány kisebbségének a határozati javaslata. Én egy olvasásra talán felelni sem tudnék rá, másokra hagyom, a kik jobban hozzá tudnak szólni, csak annyit mondhatok, hogy két nap óta foly itt erről számosak előtt az eszmecsere és az állandó választmány onnan indult ki, hogy az engesztelést, békét csak ez uton lehet eszközölni. Azért én is a béke, nyugalom helyreállítására mellett teljes lelkemből, igaz meggyőződésből ragaszkodom az állandó választmány határozatahoz és elfogadásra ajánlom. (Zajos helyeslés és taps.)

Hevessy Bertalan. Eperjesen 1861-ben a megbuktatott abszolút rendszer híveinek a megfutamodását ismeretlen kezek azzal a tréfával illusztrálták, hogy a főtüzén levő Neptun-szobor fejére magas tetejű kalapot tettek, a melyről fehér fátyol lengett alá. A tréfát mindenki elérlette, mindenki gyönyörködött a komikus látványban; senki sem gondolt arra, hogy jöhet idő, midőn az alkotmányos Magyarország miniszterelnöki székeben oly ember ül, a ki ha elhatározására nézve nem kőszobor is, de fejében ott lesz a magas tetejű kalap, sőt a fátyol sem hiányzik, a melylyel a megyei autonomiát gyászolhatja. A miniszterelnök és belügyminiszter ur ő méltóságának köszönhetjük, hogy meggyőzően is a kedélyek fel lettek igaztva. Sem májusi, sem legutolsó felhívásával egyik félnek sem tett jó szolgálatot.

Egészen őszintén kívánom, szerencsének tartom, ha a megye oly befolyásos tagokkal díszeskedhetik, mint gr. Andrássy Manó, (Közbekiáltások a karzatról.) csak azt sajnálom, hogy befolyását oly irányban érvényesítette (Felkiáltások: Nem áll! Halljuk! Halljuk! Eláll! Nagy zaj!)

Elnök. Méltóztassanak egymást kihallgatni. Ha valakinek nem tetszik a másik előadása, mód és alkalom van megezáfolni. Különösen a karzatokat és azon helyeket, a hol nem bizottsági tagok vannak, fölkérem, méltóztassanak magukat csendesen viselni.

Hevessy Bertalan (folytatólag) sajnálom, hogy befolyását olyan irányban érvényesítette, hogy azt a várat, a megyei autonomiát ostromolta, a melynek védelmét multkor jeles beszédéből következtethettem, azt híven, hogy e várat — habár én szerényebb körben — egy alapon fogjuk védelmezni. Engem a megyei székhely kérdésénél sem magánérdek, sem pártszerevény nem vezet. Hogy Rimaszombatot mellett foglaltam helyet, azért történt, hogy föltétlen híve vagyok a megyei önkormányzatnak. Nem szeretném, ha a jó adminisztracionális elv oly akadályok gördülne, melyek létfontelét támadná meg; ilyen volna, ha nem ott tartatnának a megyegyűlések, a hol az adminisztracionális székhely van. Meggyőzően ez idő szerint csak két város felelhet meg a jó adminisztracionális elv követelményeinek: Rozsnyó és Rimaszombot. Rozsnyó polgársága mind hazafiság, mind értelmiség tekintetében teljesen versenyez Rimaszombattal, de miután a mult alkalommal nem reflektált a székhelyre, nem volt más választás, mint Rimaszombatra adnom szavazatomat.

A viszonyok más várost is fejleszthetnek oda, hogy a székhelyre még e kettőnél is több jogosultsága lesz, de az a mai nap tárgyát nem képezheti. Ma a miniszteri leirat arra hívja fel a közönséget, adjon felvilágosítást, minő a rimaszombati megyeház ülésterme? A miniszter helyzete kényes. — rá nevez kényes, ránk nézve veszélyes, melyik a helyes ut, mely ez igazgatottságból kivezet? aggódva keresem. Ha szavazással döntjük el a dolgot, a kisebbség sérte éri magát s annyi érdeklél sem viseltek a közügyek iránt, mint eddig. E szomorú jelenség aggaszt engem, a miniszter az önkormányzat veszélyére elhittette az egyenetlenség magvát. Azért kérem a közgyűlést, fontolja meg a dolgot, tegye felre a szenvedélyt s határozzon akként, hogy közmelegnyugvás j hessen létre.

Ha Rimaszombat részéről jönne a kezdeményezés, abba a határozatba is beleenyugodnám, hogy Pelsüczön tartassanak az ülések, de miután nem tartom lehetségesnek, hogy a miniszter — bármennyire ingadozzék is elhatározásában — az ország javait viszonyai közt olyan összeget fordítson a megyeház javítására, a milyen Pelsüczön elkerülhetetlenül szükséges volna: ezzel a kérdés elintézve nem lenne. Méltóztassék a kisebbség határozati javaslatát elfogadni. (Helyeslés. Zaj.)

Mariássy Andor. (Zaj. Halljuk!) Az állandó választmány véleménye egyszerűen csak a kérdés elintézésének a módját javasolja. Legyen nekem megengedve, az állandó választmány véleményének indokait előadnom.

Először is az volt az állandó választmány véleményének az indoka, hogy valamely reform csak akkor létesíthető és létesítendő, mikor az a közérületnek követelménye. Tíz esztendeje tartjuk a gyűléseket Pelsüczön. Ez alatt határozott kívánság soha sem merült fel, hogy a székhely megváltoztassék. — erre szükség nem volt, mert ha lett volna, akkor Gömörvármegyének vannak férfiai, a kik népszerűségük koczkáztatásával is előhozták volna e kérdést. Elmondták, hogy hátrányos az eddigi állapot a közigazgatásra, ez szenvedni miatta. Ha szenvedni volna, akkor felülről kellett volna intésnek jönni a megyébe. Ez nem történt. A miniszteri leirat azt mondja, hogy az eddigi állapot tarthatatlan. Ha tarthatatlan, tiz esztendő óta az. (Ugy van!) Hogy jött a miniszter éppen csak most ennek a tudatára? (Helyeslés.) Az állandó választmány a megváltoztatás szükségét nem látta be, azért határozott így.

A másik indok, a mely vezette az állandó választmányt az, hogy barátja az autonomiának, hogy védeni akarja. Nem azt az önkormányzatot, a mely papiroson meg van, de a lehetőségét nem adja meg a jogok gyakorlására. Mi azt akarjuk, hogy a megye bizottmányának minden tagja könnyen jöhessen, kedvvel és tömegesen jöhessen a közügyek elintézéséhez. Azért kívánjuk, ne tétessék oly mesz sze pontra a székhely, mely a bizottmány nagyrésze meg van akadályozva, hogy — ha a közön is — könnyen hozzá juthasson a közügyek fölött való tanácskozáshoz, hanem, hogy mentül többnek lehessen résztvenni. Méltóztassanak

megnézni a történetet, az államokat: mindig akkor volt valamely állam erős, mikor mentül több tagja vett részt a közügyek elintézésében, és akkor leggyöngébb, midőn a legkevesebb. Ha mi megnehezítjük, hogy a bizottság minden tagja résztvehessen a közügyek elintézésében, akkor fogjuk az autonómiát elveszíteni.

Harmadik és legfontosabb indok: az állandó választmány látva, hogy Gömörvármegyének majdnem feleresze olyan ellenszenvvel, olyan visszatevészel fogadta, hogy az ülések helye megváltoztassék, hogy valóságosan talán évtizedekre meg lesz zavarva a közbéke és nyugalom: megakart tartani a közbékét s azért határozott úgy.

De a pénzügyi tekintetekre is fektetett súlyt az állandó választmány. Rimaszombathban a megyében szükségesek igazítások. Az alispán ur is elismeri jelentésében, hogy ha ez igazítások megtétnék is, még ezen fölül, ha a gyűlések oda helyzetnek át, kiadások lesznek szükségesek. Rimaszombath ajánlatáról az alispán tudomással bírhat, mi nem bírnak.

Szontagh Bertalan alispán (közbeszól) Az ajánlat az állandó választmány ülésén tárgyalott.

Mariássy Andor. A költségek fenállnak akkor is és ezek most sincsenek kimutva. Erre az állandó választmány figyelemmel volt, épp azért terjeszté be javaslatát. Én pedig egyebet nem tudok tenni, mint apellálni a megye ama részének hazafiságára, a mely a mult közgyűlésen többségben volt. Legyenek hazafiak, legyenek méltányosok, ne hintsék el az egyenlenség magvát, fogadják el az állandó választmány határozatát. (Helyeslés. Zaj. Felkiáltások: Szavazzunk!)

Hajcsi Sándor. Bár azt sejttem, hogy a szó már senkit kapacitálni nem fog, (Felkiáltások: Nem fog!) még is kikérem türelmüket, hogy reflektáljak némely nézetre, a melyet az állandó választmány el nem fogadói hangoztatnak.

Hanvay Zoltán ur érinti azon tényállást, mely a megyében végbe ment. Ugy van, a mint ő előterjesztette, a mult közgyűlés tárgyalta az állandó választmány javaslatát, elvetette s e határozat ellen felfolyamodás történt. Hanem azóta más is történt a megyében. Mi történt e megye életében? A béke, a megnyugvás felbomlott, a kisebbség sérelmesnek látta a határozatot, — hangoztatva volt, hogy rossz szolgálatot tett e megyének, a ki e kérdést felvetette. Általános az elítélő nyilatkozat. Hanem meg van adva a megyének a mód és út a vizsály elhárítására. Midőn első ízben tárgyalta a miniszter felhívását, ha egyszerűen felvilágosítottuk volna a minisztert, hogy leirata téves föltevésből indult ki, hogy majd itt, majd ott tartatnak a közgyűlések: akkor már el lenne intézve a dolog a közmelegnyugvás érdekében. Most a második miniszteri felhívás folytan ugyanazon stadiumban látom a dolgot. Most a miniszter alkalmat akar nyújtani a megyének, hogy akarátit nyilvánítsa.

Hanvay ur hivatkozott arra, hogy ha volt is eset, a midőn egyik közgyűlés a másiknak a határozatát megmástitotta, ezt a jelen dologra alkalmazhatónak nem tartja azért, mert az első határozat már bevégezett tény volt és a gyűlés belátta, hogy szükséges megváltoztatni. Ha joga van a közgyűlésnek már végzés erejére emelkedett határozatot megmástitani, nem bírom belátni, miért ne volna joga a még függőben levő határozatra vonatkozólag is más határozatot nyilvánítani, mihielyt ezt alkalmasnak és indokoltnak találja? (Zaj. Felkiáltások: Szavazzunk! Halljuk!)

Hanvay ur lehetetlennek mondja a határozat megváltoztatását azért, mert felfolyamodás történt ellene. Hisz épp abban van a miniszternek méltánylandó eljárása, hogy a megye közönségére bizta az elhatározást, talán azért, mert látta a következményekből, hogy ily tárgyban nem jó majorizálni, mert jogelvételeiről van szó. Ilyen tárgyban illő az elődök példáját követni, a kik e kérdést soha sem becsatolták szavazás alá, hanem megmaradt a régi állapot és a megmaradás biztosította a megyének a nyugalmat és békét. (Zajos közbekialtások: Szavazzunk!)

Ki van merítve a közgyűlés türelme, elallok attól, a mit még mondani akartam; csak arra kérem a közgyűlést azon oknál fogva, aposztrofirova voltak: a méltányosság tekintetéből, a közbéke helyreállítása tekintetéből és a megyei autonomia megóvása tekintetéből, méltóztassék az állandó választmány határozatát elfogadni.

Elnök. Farkas Ábrahám ur írásbeli kérelmet adott be a szavazás elrendelésére, a felszólalásokat is hallom, hogy a t. tagok egymást többé nem kapacitálják, akkor méltóztassanak szavazni. A kérdés ez: méltóztatnak-e az állandó választmány véleményét elfogadni? A kik igennel szavaznak, elfogadják; a kik pedig nemmel szavaznak, a beadott határozati javaslatot fogadják el. (Ellenmondások. Zaj.)

Mariássy Andor. A kérdést így fölteni nem lehet. (Roppant zaj, melyben a szónok szavát nem lehet érteni.)

Szentiványi Miklós. Engedelmet kérek, itt kell elhatározunk, mire szavaznak a tagok. Az első szavazásnak a fölött kell lennie: az állandó választmány határozatát elfogadják-e, vagy nem? Azután mi történjék? más kérdés. (Zaj. Halljuk! Halljuk!)

Csüder Károly. A megyei tanácskozási ügyrend azt követeli, hogy egy azon tárgyban az általános tárgyalás folytattassék végig, és csak azután becsatassék szavazás alá a kérdés, midőn a dolog úgy van bevégezve, hogy ne csak az első kérdés fölött történjék szavazás; hanem úgy, hogy minden javaslat határozott formulában beadván, a szavazás elhatározásakor egyszersmind azon sorrend is megállapíttassék, a melyben a különböző indítványok igennel vagy nemmel való eldöntése kimondassék. Miután eddigelé két javaslatnál több benyújtva nincsen, annál fogva kétségtelen, hogy az állandó választmány véleményét. De ha az többség által elvetetnének, nem az következik, majd meglátjuk, mit csináljunk? (Közbekialtások: De az! Halljuk!) hanem akkor azonnal a kisebbség határozati javaslatának kell szavazás alá becsatlatnia, másféle indítvány többé tárgyalás alá nem jöhet. (Helyeslés.)

Elnök. Én a rövidség kedveért obajtottam egyesíteni a két szavazást, de ha így kívánják, helyén van. A szavazásra nézve tehát a Csüder ur indítványát fogadják el. Ha az állandó választmány véleményét el nem fogadják, akkor másodsor a Hanvay ur határozati javaslata fölött szavaznak. Az első kérdés tehát: **elfogadják-e az állandó választmány véleményét, vagy nem?**

A szavazatszedő bizottság Ujházy Lajos elnöklete alatt Szontagh Pál, Sebők Pál, Csüder Károly, Farkas Ábrahám és Bornemisza László urakból megalakítatván, a gyűlés felüggesztésével megkezdődött a szavazás. Eredményét Ujházy Lajos a gyűlés új megnyitása után következőleg terjesztette be:

Igennel szavazott 137, nemmel 155 tag, e szerint az állandó választmány véleménye elvetették 18 szavazattöbbséggel. (Eljenzés.)

Elnök. Méltóztassanak most a második kérdés fölött szavazni: Elfogadják-e a Hanvay Zoltán ur által benyújtott határozati javaslatot, vagy nem?

Szentiványi Miklós maga és társai nevében kijelenti, hogy a szavazásban nem vesznek részt.

A második szavazás az előbbi bizottság előtt következő eredménnyel folyt le:

Igennel szavazott 150 tag. Nemmel senki sem szavazott.

Ez eredmény kihirdetése után Szentiványi Miklós és Radvánszky Károly bizottsági tagságukról leköszönnek. Gr. Andrassy Manó kijelenti, hogy a mennyiben a gyűlés határozata régi szerződéseket is sért, élni fog a törvényes orvoslattal. Hevessy Benedek bejelenti mindazon bizottsági tagok lemondását, a kik az állandó választmány véleménye mellett szavaztak, mire a jelenlevők egy része a termet el is hagyja.

Fáy Gusztáv elnök: A közéletben, a hol az egymással szemben álló két párt közül egyiknek vagy győznie, vagy bukni kell, megfoghatatlannak tartja ez ingerültséget, s kéri a bizottsági tagokat, vegyenek részt ezental is a tanácskozásban.

Az elnök ezen szavai után a gyűlés napirendre tért s a többi ügyek tárgyalattak le.

Hírek és vegyesek.

Olvasóinkhoz! Tisztelettel felkérjük mindazokat, kik az előfizetéssel hátralelkben vannak, hogy azt kiadóhivatalunkhoz mielőbb beküldeni szivesek legyenek, annyival is inkább, mert lapunk következő számaát csak is az előfizetés vagy megrendelés után fogjuk megküldeni.

Kinevezés. Folyami László a rozsnói járásbírósnál alkalmazott díjnok, a rimaszombati jár.bíróshoz irnokká kineveztetett.

Gyászrovat. Felső-Malatinai és Rima-brézói Malatinszky Vilmos, a budapesti kir. ítélőtábla tanácsjegyzője életének 35-ik évében mult hó 25-én szívészélhűdés következtében Osgyánban elhunyt. Halálát hön szerető édes anyja, nővére, számos rokonok, barátok és a tisztelők egész serege gyászolja. — Özv. Dubróviczky Jánosné szül. Jettleri Karolina életének 80-ik évében mult hó 23-án Zádorházán elhunyt. A boldogult hült tetemei, melyekre a hála és tisztelet hullatott könnyeket, 26-án tetettek örök nyugalomra. Legyen emléküik áldott és esendes!

Előmunkálati engedély. A közmunka és közlekedési m. kir. miniszterium Hámos László országgyűlési képviselőnek és Mihalik Dezsőnek egy év tartamára előmunkálati engedélyt adott egy Muránytól Pelsőzig, esetleg Gömör-Panyitig vezetendő helyi értékű gőzmozdonyu vasutra.

A rimaszombati korcsolyázó egyesület szeptember 23-án tartotta három évre alakuló közgyűlését, melyen az egyesület tisztviselőinek választása képezte a főtárgyat. Mint értesültünk négy szavazás után elnöké Institorisz Eadre városunk jó nevű, szorgalmas ügyvéde választott meg. Örömmel üdvözljük az új elnököt, mert megvagyunk győződve, hogy az egyesület felvirágoztatására tapasztalt buzgóságával mindent elfog követni. Választmányi tagokká választottak: Bodor István, Bornemisza László, Brabecz Sándor, Czikora István, Dapsy Victor, Folyami Kálmán, Lengyel Samu, Dr. Löcherer Tamás, Simko Ferencz, Szabó Károly, Szentpétery Bela, Törköly József urak, a választmány elnöké: Dapsy Victor, titkárrá: Dr. Löcherer Tamás, pénztárnokká: Brabecz Sándor, pályafelügyelővé: Simko Ferencz urakat választotta meg. Az egyesületben eddig 3 évre 40 tag iratkozott be s 6 tag foglalkozónak egy évre. — Nem hiányzik tehát más csak a jó tél, hogy a sport e nemét kedvelők az egészséges és kellemetes mulatságot élvezhessék.

Városunk közönsége f. hó 27-én előkészületeket tett a megyegyűlésről visszatérő bizottsági tagok ünnepélyes fogadtatására. Azonban a tervet elrontotta a megyénk felett átvonuló vihar. De a szokásos bankett annál nagyobb közönséget vonzott a „Három Rózsa“ disztermébe, hol az izletes vaesorát kedélyes toasztok fűszerezték. — Török János, Farkas Ábrahám, Löcherer Tamás, Szabó György, Hubay László, dr. Szabó Samu, Szelkovicz Károly, Kresnye P. éltették a jelen és távollevő elvtársakat. míg Baksay István az egyetértésért, Molnár József pedig egy szebb jövőért üritettek poharat. A társaság legnagyobb része csak reggel felé oszlott el a legkedélyesebb hangulatban.

Jezsuitává lett Almásy Miklós jeles ifju zongora művész, ki két ízben is tartott hangversenyt városunkban. Így megyénk közönsége előtt nem ismeretlen. Kalocsán lépett be a rendbe s ott végzi tanulmányait. Mi csak fényes jövőt kívánhatunk az új pályára lépőnek.

Szerencsés szerencsétlenség. Blaho Adolf 5 éves fia, ki szüleivel utazott, mult hó 25-én Balogfalánál a rohanó vonatról leesett. A jelenlevő szülők s a többi utasok kétségbe esve kiabáltak szegély után s a vészjelre a vonat még is állott. Mily nagy volt azonban meglepetésük midőn a kis vigyázatlan kalapját kezében tartva megpillantják a vonat után szaladni nem a veszélytől, de az elmaradástól ijedve meg. A vonat oly szerencsésen robogott el mellette, daczára, hogy csaknem a sinre bukott, hogy még egy karczolás sem esett testén.

Rozsnóyon a lövész-egylet ma tartja szokásos „libalövészetét.“

A kishonti esperesség r. kath. tanítószága szept. hó 27-én tartá a rimaszombati r. kath. iskola helyiségében egy rozsnóy-egyházmegyei r. kath. tanító-egylet alakítását célzó tanácskozási ülést.

Becsapott a villám azon külön vonatba mult hó 27-én Rimaszécs és Feled közt, melyen a rimaszombati megyei bizottsági tagok tértek vissza a megye gyűlésből. Így beteljesedett azon jó kívánat, melylyel Pelsőzről egy pár rozsnói tisztárs öket utra eresztette. Összetörte a hatulsó kocsiira alkalmazott lümpát, de a vonaton levők egy kis gyöngye rázkodtatásnál mást nem éreztek. — Hijába! vannak elv harezosok, kiknek még a menykő sem árt!

Arviz. A csaknem 7 hét óta tartó folytonos essőzés országjárta óriási károkat okoz s nemesak az őszi vetést akadályozza teljesen hanem a kintlevő termést is nagy részben már eddig is teljesen elrontotta. Mint megyénk felsőbb részéről értesítik lapunkat, ott még a burgonya min-

denütt a földben van s csaknem teljesen elromolva; a kender, lent kiszáritani nem lehetett s így ezek magva a nedvessegtől kiesirázott, sőt a le nem kaszált mag-lóhere is még bugájában új hajtásokat hozott. Folyóink és patakaink kivétel nélkül kiáradtak, s a rohanó hullámok sok helyen a már egy is megromlott sarjut magukkal ragadták. A Sajó, Balog, Turócz, Rima kiléptek medrükéből, ez többi a napokban az egész völgyet előntötte, elboritva az alantabb fekvő káposztaföldet a rajta levő természéssel együtt. A Sajó pedig Mártonfala és Csiz közt az országutat is előntötte úgy, hogy a közlekedés is fenakadt. Állítólag egy fuvarosnak lovai is belevesztek, ki elég vakmerő volt az árnak terhes szekerével neki menni.

Legjobb itthon. Rácz Jancsinak nem igen jól foly dolga Triestben, különösen mióta az idő hüvösebbre fordult s a szabadban időzés nem kellemes. Alig keresnek 50 krt. fejenként egy napi muzsikálással, pedig Ó Felsége is ott-léte alkalmával 200 frtot ajándékozott e jólszervezett társulatnak, mely nélkül talán már ott is hagyta volna a bombás várost, de így eltengetik magokat addig, míg egy pár hangverseny által legalább annyit összeszeresnek, hogy hazajöhessenek.

Nagy vasuti szerencsétlenség a Dráva hidján Eszéknél. Mult hó 23-án d. u. 2 órakor indult ki a postavonat Eszékről Bécs felé. E vonaton, mely a mozdonyon kívül 4 teher és 9 személyi kocsi állott, jöttek Boszniából a 15-ik huszárezredben levő katonák közül azok, kiknek szolgálati idejük letelt. — Alig ért azonban a vonat a Dráván átvezető hid közepére, midőn annak középső pillérje beszakadt, a két személykocsit a hullámok nyelték el. A szegény katonák közül 26 lelta halálát a hullámokban, mind zemp-léni és ungi fiuk. A fűtő és mozdonyvezető uszással menekültek. — Az elveszettekben kívül 6 súlyos és 4 könnyű sebesült van. — Egy kissé különösnek tünik fel az, hogy épen az nap vizsgálta meg egy szakértő bizottság a hidat s azt használhatónak nyilatkoztatta ki s erre 3 óra mulva következett a katasztrófa, mely oly sok derék magyar iju halálát okozta.

Rövid hírek: A newyorki államvasutnak a 4-ik avenue mögötti alagútjában m. hó 22-én két vonat összeütközött, 12 utas meghalt 40—50 több kisebb mérvben sérülést szenvedett. — **Damietta,** az utolsó erőd mely a felkelők kezében volt Egyiptomban Wood tábornoknak megadta magát. — **A muszka czár** nagy titokban családjával együtt Moszkvába vonult a koronásra, melyre ép oly titokban küldték szét a meghívókat az egyes udvarokhoz. — **Hosszu őszt** jövendölnek, mert az akác és körtefák sok helyt ismételten virágoznak, sőt N.-Létán a veresvirágu gesztenye leveleit elhullatván új hajtásokat hoz elő.

Hivatalos közlemények.

Rimaszombati kir. törvényszék elnökétől.

Pályázati hirdetés.

^{702/1882.} sz. — A rimaszombati kir. törvényszék területén lévő rimaszécsi kir. járásbírósnál üresedésbe jött albirói állomásra, a nagyméltóságú m. kir. igazságügyminiszterium folyó évi 2912/1882. I. M. E. sz. a. rendeletével engedélyezett pályázat hirdettetik, felhivatnak az illető pályázók, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványukat, ezen kir. törvényszéki elnökségnél, folyó évi október hó 15-éig nyujtsák be, a később beérkezendők figyelembe vétetui nem fognak. Rimaszombath, 1882. szeptember 16-án.

Marton Rudolf, királyi tszéki elnök.

Rimaszombati kir. törvényszék elnökétől.

Pályázati hirdetés.

^{706/1882.} sz. A nagyroczei kir. járásbírósnál üresedésbe jött bírósági végrehajtói állomásra, a nagyméltóságú m. k. igazságügyminiszterium folyó évi 2901/I. M. E. sz. a. engedélyezése folytán pályázat nyitattik, felhivatnak a pályázni kívánók, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványukat folyó évi október hó 20-áig ezen kir. törvényszéki elnökségnél nyujtsák be, a később beérkezendők figyelembe vétetui nem fognak. Rimaszombath, 1882. szeptember 20.

Marton Rudolf, kir. tszéki elnök.

Felelős szerkesztő: Bodor István.

Magán-hirdetések.

Hirdetmény.

351 sz. — Néh. Vicziány Jozsef és neje szül. Chlebovics Apollónia hagyatékához tartozó, a rimaszombati 560—37 sz. tjkvben 933. 1067. 1229. 44. hrzi sz. a. foglalt csür a kispáston, ház az iskola-utcában, kert és belsőség a pokorági-utcában s a rimaszombati 735. sz. tjkben 2475. hrzi sz. a. foglalt szarvas-hegyi szőlő — nyilvános árverés utján **f. é. október 2.** napja d. u. 3 óráján Rimaszombath r. t. város árvaszékénél el fog adatni.

Az árverési feltételek nevezett város árvaszékénél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Rimaszombath r. t. város árvaszékének 1882. év augusztus hó 1-én. tartott üléséből.

3—3 Szabó György, vsi árvaszéki elnök.

Árverési hirdetmény.

A rimaszombati takarékpénztár, az annak idején ki nem váltott, — illetőleg meg nem hosszabbított zálogtárgyak elárverezésére folyó év október 10-ének d. u. 2 óráját tüzte ki, saját helyiségében: miről az érdekelt felek értesittetnek, a venni szándékozók pedig ezennel meghivatnak.

Rimaszombath, 1882. szept. 22.

Az igazgatóság.

Kiadó lakás.

Néhai özv. **Klebovich Józsefné** hagyatékát képező a „Sétatérén“ levő épületekben egy négy szoba s konyhából álló lakrész két pinczével és padlással, esetleg két szoba konyha és pinczével vagy csak két szoba is, f. évi november hó első napjától 1883. Szentgyörgy napjáig haszonbérbe adandó. — Bővebb értesítést ad a szerkesztőség.

Alólírott tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy az őszi és téli évadra a legújabb divatu kelmékkel gazdagon felszereltem

férfi-szabó üzletemet.

Ennélfogva felhívom mindazok figyelmét, kik jó kelméből, divatszerű öltözéket ohajtának jutányos áron, szerencséltessek megrendeléseikkel. — Ugyanott mindenféle **kész ruha** is kapható.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltenek.

Rimaszombat, 1882. szept. 16.

3—*

MAJOROSY RUDOLF, férfi-ruha készítő.

Hirdetmény.

4750. sz. — A rimamurány-salgótarjáni vasmű részvénytársaság által a vashegyi vasérc bányáitól a nyustyai nyers vaskohókhoz, a szirti, Ratkó városához tartozó forrópusztai, ploszkói, ratkó-szuha, rónapataki, poprocsi, baradnai, polomi és likéri határokön keresztül vezetõ sodronykötélpálya kiépítésének engedélyezése iránt, beadott kérvénye folytán, s a bányatörvény 131. §-a, és a nagyméltóságú mk. földmívelés ipar- és kereskedelmi minisztériumnak f. évi június hó 24. érol 24769. sz. a. kiadott rendelete alapján, helyszíni szemle megtartása, a kérelmezett építési engedély megadása, esetleg a vállalat létesítéséhez szükséges területek kisajátítása iránti tárgyalás határnapjául f. évi Október hó 30-ának délelõtti 9 órája s következõ napjai megyebeli Likér községébe s a szükséghez képest a többi fennebb megnevezett érdekelt községekbe kitüzetvén, az építési és kisajátítási tervezetek megfelelõ példányainak járásbeli szolgabíró útján leendõ megküldése mellett a fennebb megnevezett községek elõljárolinak meghagyatik, hogy a megküldött tervezeti példányokat a községházánál 15 napon keresztül közszemlére tegyék ki, s a kitüztött tárgyalási határnapról az érdekelt birtokosokat azon kijelentéssel értesítsék, hogy a beadott kérelem iránt a kitüztött határnapon meg nem jelenésök esetén is érdemleges határozat fog hozatni; meghagyatik, továbbá hogy a községi elõljárolók a tárgyalási határnapon személyesen megjelenni, s a közszemlére leendõ kitétel végett megküldött építési terveket magukkal hozni és az eljáró bizottságnak rendelkezésére átadni kötelességüknek ismerjék. — Az eljáró bizottság tagjaiul Szontagh Bertalan alispán elnökle alatt Beliczay László államépítészeti hivatalfõnök, Maléter Ede és Kubinyi Gusztáv szolgabírák kiküldetnek s a kitüztött határnapon leendõ megjelenésre felhivatnak.

Rimaszombatban, 1882. szept. 20.

Szontagh, alispán.

Árverési hirdetmény.

A rozsnói püspökség tulajdonát tevõ — Sajópüspöki és Velkenye községében gyakorlandó, — **ítalmérési regáléjog, folyó évi október hó 8-án** Sajópüspökiben, az uradalmi kasznári hivatalban, délelõtt 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen, — jövõ 1883. évi január 1-tõl számítandó három egymást követõ évre, — a legtöbbet ígérõnek, haszonbérbe fog adatni.

Leteendõ az árverés kezdetével bánatpézül 400. o. é. frt.

A feltételek Rozsnón az igazgatói irodában, Sajópüspökiben az uradalmi kasznárnál, bármikor megtekinthetõk.

3—3

Fábián Ferencz,
püspök-uradalmi jószágigazgató.

Ércz- és fakoporsók fõraktára

Raktár: Cserencsenyi-utca Samarjay József ur házában.

Lakás: Losonczy-utca 16. sz. a. (saját ház.)

Alólírott tisztelettel tudatom mindazokkal, kiknek szomorú kötelességök drága halottaikat tisztességes módon eltakarítani, hogy a fentemlített raktáramban minden e szakmába vágó tárgyak: ércz- és fakoporsók, (a legdiszesebbtõl a leegyszerűbbig), szemfedõk, párnák, selyem és perkailepedõk, virágok, koszorúk, különféle színû és szélességû koszoru-szalagok, gyász-fátyolok, gyertyák stb. stb. nagy készletben tartatnak és a legjutányosabb árak mellett szereshetõk meg.

Kivánságra temetések teljes elrendezését is felvállalom.

Midõn ezen vállalatommal e vidék egy rég érzett hiányát pótolom ki; tettem ezt azon számtalan felhívásnak következtében, mely évek óta hozzám intéztetett. Ennélfogva felkérem mindazokat, kiknek ily szomorú kötelesség osztályrészül jut, adandó alkalommal megbízásaikkal tiszteljenek meg.

Végül nem mulasztom el felemlíteni, miszerint fõtõrekvésem oda irányul, hogy t. vásárlóimnak a gyors kiszolgálat mellett jutányos árakat biztosíthassak.

Rimaszombat, 1882. szept. 16.

Teljes tisztelettel

2—*

Hollósy József, temetés-rendezõ.

Árverési hirdetmény.

3848/1882 sz. — Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részérõl, közhírré tétetik, miszerint **Lovesányi Soma** felperesnek 17 frt 7 kr. tóke s jár. s jelenleg 7 frt 47 krban megállapított költségek iránti végrehajási ügyében a végrehajtási árverés a f. vályi 54 és 49 sztjkbén foglalt **Borbély Zsigmond** ingatlanára elrendeltetik, s annak megtartására határnapul 1882 évi november hó 29. d. e. 10 órája F.-Vály község házában kitüzetik, mely határnapon, azon ingatlanok a kikiáltási áron alól is elfogadandó adatni. — Kikiáltási ár: a f.-vályi 54 sztjkbén foglalt ingatlanságra 482frt. s a felsõvályi 49. sztjkbén foglalt alperes illetményére 100 frt. — Árverezni szándékozók kötelesek az árverésnek megkezdése elõtt bánatpézül a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben a kiküldött kezéhez letenni. — Az árverési feltételek a rszombati kir. tszéki mint thatóságú és F.-Vály község elõljárolásánál hivatalos órák alatt megtekinthetõk. — Kir. tszék mint thatóság, Rimaszombat, 1882 évi augusztus hó 25-én.

Marton kir. tszéki elnök.

GUTJAHR és MÜLLER

(ezelõtt **BROGLE J.** és **MÜLLER.**)

Elsõ budapesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár

Budapestben: a Margithid közelében.

Ajánlják szolid szerkezetû és javított gyártmányukat, mint: **Trieurök gazdaság számára:** Járgány-eséplõgépek. Szelelõ-rosták. Kukorica-morzsolók

Szeeskavágók és Borsajtók. **Különlegességek malmok számára:**

Dupla malmok.

Malom trieur-hengerek.

Gabona-osztályozó hengerek.

Koptatógépek.

Daraválasztógépek.

Tararók (Detacherök.)

Malom-alkatrészek:

u. m. Transmissiók.

Szjkerék.

Rostalemezek:

Cséplõgép-rosták.

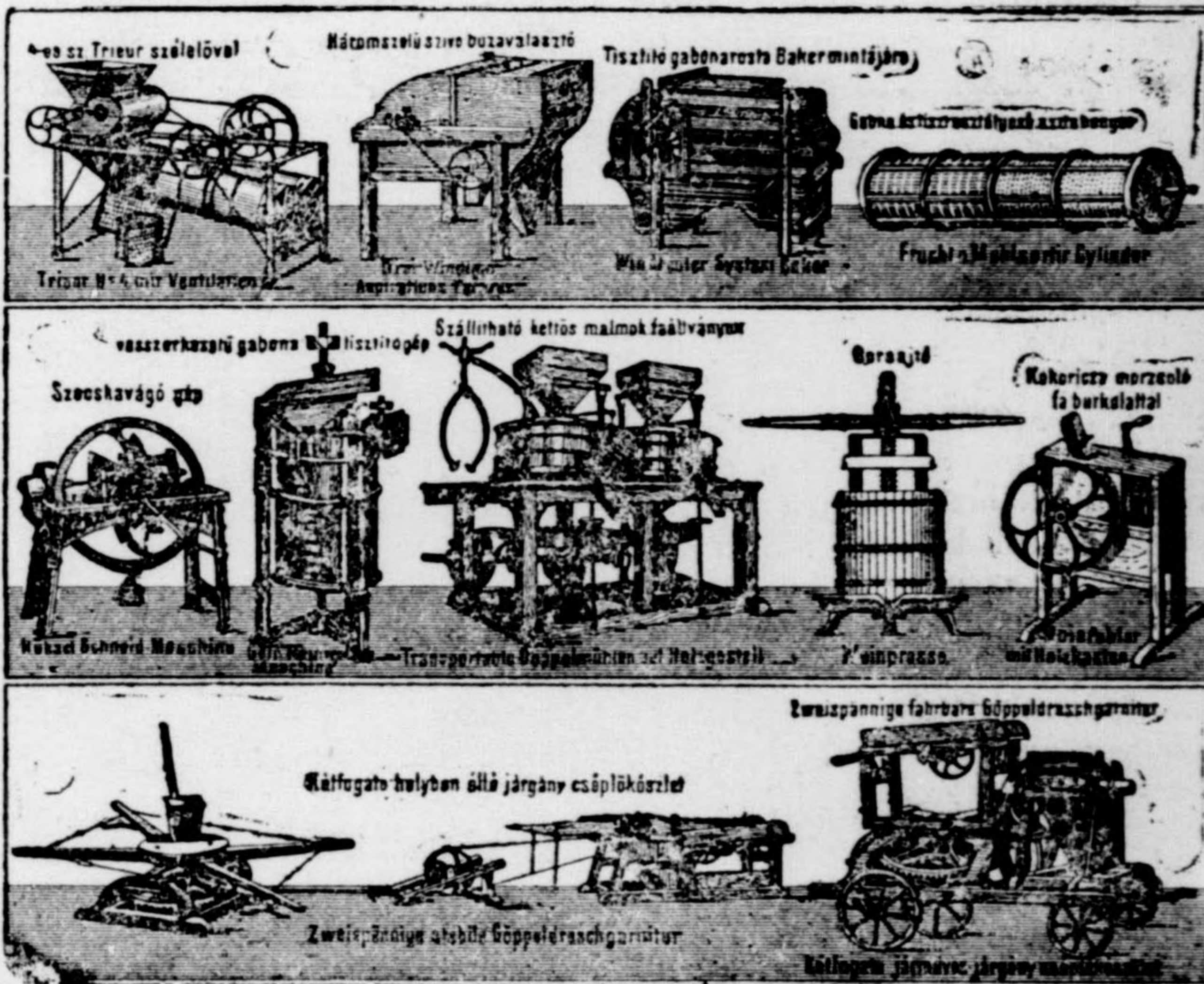
Liszthengerszítók.

Koptató-lemezek.

Ráspoly-lemezek stb.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Gyári raktár és képviselõség: Rimaszombatban SZOJKA JÁNOS urnál.

18—30

ELŐFIZETÉS

a „BUDAPESTI HIRLAP“

czimü fővárosi napilapra.

A „Budapesti Hirlap“ a legolcsóbb s legelterjedtebb magyar lapok közé tartozik. Megjelenik mindennap még ünneputáni napokon is 12—16 oldalnyi tartalommal, melyben a politika, a társadalom, irodalom, művészet, a hatósági és gazdasági élet röviden, szabatosan és hiteles források alapján tárgyalatik. Közül a „Budapesti Hirlap“ élénken irt rendes rovatain kívül mindennap egy-egy **jeles regényt** folytatásokban, számos **szórakoztató és ismeretterjesztő cikket;** van állandó **vidéki rovata,** vannak megbízható **külföldi levelezői.** „Budapesti Hirlap“ a mellett hogy hazafias hivatásának a fővárosi német újságok kiszorítását a magyar családokból tüzte ki, a versenyt sikerrel veheti föl bármely külföldi vagy hazai lapársával, melyek mindegyikénél még hozzá olcsóbb.

A „Budapesti Hirlap“ állandó dolgozó társai a következők: **Csukási József** szerkesztő, gróf **Teleki Sándor** ezredes, báró **Kaas Ivor**, **Rákosi Jenő**, **Balogh Pál**, **Szokolay Kornél**, **Kacziány Gáza**, **Berényi László**, **Rákosi Viktor**, **Benedek Elek**, dr. **Volf Vilmos.**

A „Budapesti Hirlap“ előfizető ára **félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy hõra I frt 20 kr.**

Czime: „BUDAPESTI HIRLAP“, Budapest, kalap-utca 16. sz.

Tisztelettel ajánljuk a „Budapesti Hirlap“-ot a hazafias magyar közönség pártfogásába.

CSUKÁSI JÓZSEF s. k. RÁKOSI JENŐ s. k.

a „Budapesti Hirlap“ kiadó-tulajdonosai.

2—2